

Biologisten tekijöiden valvonta työsuojelussa

Biologiset tekijät työssä –webinaari 29.10.2020

**Ylitarkastaja Arja-Liisa Sikiö
Etelä-Suomen aluehallintovirasto/ työsuojelu**

Yleisesti valvonnasta 2020-2023

- **Ilmiöpohjainen valvonta**

- Työolot
- Kuormitustekijät
- Pirstaloituva työelämä

- **Valtakunnalliset hankkeet**

- Yhteinen asialista
- Kesto muutamia kk- koko runkosopimuskausi

- **Alueelliset hankkeet**

- Paikallisista tarpeista lähtien

Työolot

- Fyysinen kuormittuminen
- **Kemialliset ja biologiset tekijät**
- Markkinavalvonta
- Pienet työpaikat ja työmaat
- **Sisäilma**
- Työtapaturmien torjunta sosiaali-, terveys- ja palvelualoilla
- Työtapaturmien torjunta teollisessa toiminnassa

Kuormitustekijät

- **Ammattitaudit**
- Kohdennettu psykososiaalinen kuormitus
- Psykososiaalisen kuormituksen suppea valvonta
- Työaikakuormitus
- Väkivallan uhka työssä
- Yhdenvertaisuuslaki

Pirstaloituva työelämä

- Ajo- ja lepoajan valvonta
- Rakennusalan henkilötunniste- ja luettelovalvonta
- Tilaajavastuulain valvonta
- Työsuhdetta ja työaikaa koskevan lainsäädännön valvonta
- Ulkomaalaisen työvoiman valvonta
- Vuokratyön valvonta

Biologiset tekijät, valtakunnallinen valvontahanke 2020-2023

- Työturvallisuuslaki (40§), Vna työntekijöiden suojelemiseksi biologisista tekijöistä aiheutuville vaaroilta (933/2017) sekä Stm:n asetus biologisten tekijöiden luokituksesta (921/2010)
- Kohdistuu työpaikoille, joilla käsitellään biologisia tekijöitä tai joilla voidaan altistua biologisille tekijöille
- Voidaan kohdistaa myös työpaikoille, joissa Covid-19 on vaikuttanut työskentelyyn
- Yhteinen asialista koko maassa
  - Vastuualueiden tarpeiden mukaan voidaan yhdistää muiden hankkeiden kanssa
- Työpaikka-, etä- tai asiakirjatarkastuksina

Taustaa

- Aiempaa järjestelmällistä valvontaa ollut hyvin vähän
- Ei vertailuaineistoa saatavilla; aiemmat valvontakokemukset vähäisiä
- Yhteistä valvontarajapintaa mm. sisäilmastohankkeiden ja ammattitautitutkinnan kanssa

Valvonnan kohdistuminen:

- ❑ 2020 mm. toimialat ja työtehtävät, joissa Covid-19 -altistuminen on vaikuttanut työskentelyyn
  - Sosiaali- ja terveystalat
  - Siivous- ja kiinteistöhuolto
  - Jätehuolto
  - tietyiltä osin palvelutoimialat (ml. vähittäiskauppa).

- ❑ Vna:n esimerkkitoimialat

- ❑ Vuosittain toteutetaan myös tiettyihin toimialoihin kohdistunutta valvontaa esimerkiksi valvontakentältä tulleiden signaalien perusteella

- ❑ 2020 työsuojelun vastualueilla tehty erikseen Covid19-valvontaa, mutta 2021 alkaen se sisältyy biologisten tekijöiden valvontaan

Työpaikkavalvonnan menetelmät biologisten tekijöiden valvonnassa

- Perinteinen työpaikalla tapahtuva tarkastus
- Asiakirjatarkastus
- Virtuaali/etätarkastus
- Yllä mainittujen yhdistelmät

Valvonnan perusideat

- Motivoida työpaikka itse tunnistamaan riskit ja toteuttamat tarvittavat toimenpiteet
- Ohjata ja opastaa työpaikkoja biologisten vaarojen tunnistamisessa, niihin liittyvien riskien arvioinnissa, toimenpiteiden valinnassa ja toteuttamisessa ja seurannassa

Tarkastuksilla käsiteltäviä asioita

- työpaikan perustiedot
- työtapaturma- ja ammattitautivakuutus
- työsuojelupäällikön nimeäminen
- työsuojeluvaltuutetun valinta
- työsuojeluvaltuutetun oikeus saada koulutusta
- työsuojeluhenkilöstön ilmoittaminen työsuojeluhenkilörekisteriin
- työterveyshuollon työpaikkaselvitys
- työterveyshuollon toimintasuunnitelma
- terveystarkastukset erityistä sairastumisen vaaraa aiheuttavassa työssä
- rokotukset ja estolääkkeet
- biologisten vaarojen selvittäminen ja arviointi
- biologisille tekijöille altistumisen ehkäiseminen tai vähentäminen
- henkilökohtainen suojautuminen biologisilta tekijöiltä
- biologisia tekijöitä koskeva opetus ja ohjaus
- biologisille tekijöille altistuneiden luettelo
- työpaikan edustajien esille tuomat asiat
- työpaikkakierros